

Uchwała Nr XXV/67/2019
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 15 października 2019 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr XII/82/2019 Rady Miejskiej w Chodczu z dnia 11 września 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej na terenie Miasta i Gminy Chodecz

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), art. 15 ust. 1, art. 19 pkt. 1 lit. a i pkt. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr XII/82/2019 Rady Miejskiej w Chodczu z dnia 11 września 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej na terenie Miasta i Gminy Chodecz w części dotyczącej § 4.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Chodczu podjęła w dniu 11 września 2019 r. uchwałę Nr XII/82/2019 w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej na terenie Miasta i Gminy Chodecz. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 18 września 2019 r. i była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 15 października 2019 r. O terminie posiedzenia Kolegium, pismami z dnia 8 października 2019 r. znak RIO-KA-4010-25-5/2019 oraz RIO-KA-4010-25-5-1/2019, odpowiednio zawiadomiony został Jarosław Grabczyński - Burmistrz Chodcza oraz Anna Twardowska - Przewodnicząca Rady Miejskiej w Chodczu, którzy nie przybyli na obrady i nie upoważnili innego przedstawiciela Gminy do uczestnictwa w posiedzeniu Kolegium.

W § 4 organ stanowiący ustalił, że koszt wynajmu powierzchni handlowej przez rolników na targowisku przy ul. Al. Zwycięstwa będzie niższy od kosztu wynajmu przez inne podmioty o 25% do końca 2024 roku.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy zważyło, co następuje.

Samorząd terytorialny i jego organy działają na podstawie i w granicach prawa. Zgodnie z postanowieniem art. 94 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, mogą ustanawiać akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, a zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. W myśl art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym, radzie gminy przysługuje prawo podejmowania uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Przepisami rangi ustawowej, zawierającymi upoważnienia dla rady gminy do uchwalenia

aktu prawa miejscowego w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej są art. 15 ust. 1 i art. 19 pkt 1 lit. a i pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Powołane przepisy upoważniają radę gminy do podjęcia uchwały wyłącznie w sprawie wprowadzenia oraz określenia wysokości opłaty targowej oraz zarządzenia poboru tej opłaty w formie inkasa. Przepisy te nie wyposażają natomiast rady gminy w prawo do stanowienia uregulowań dotyczących kosztu wynajmu powierzchni handlowej na targowiskach.

Powyższe postanowienie zostało podjęte z naruszeniem delegacji ustawowej, zawartej w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Przepis ten daje gminie szerokie upoważnienie co do zakresu regulowanej materii. Nie można jednak na tej podstawie wyprowadzić wniosku, iż zakres może być w pełni dowolny. Zasady korzystania z targowiska nie mogą wykraczać poza istotę korzystania z niego, w szczególności nie mogą zawierać regulacji zawartych w przepisach wyższego rzędu. Z taką zaś sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Należy bowiem uznać, iż nie mieści się w ww. przepisie delegacja do ustalania kosztu wynajmu powierzchni handlowej targowiska. Umieszczenie takiego rozwiązania narusza zatem ewidentnie postanowienia § 134 i § 135 (w związku z § 143) załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), ponieważ w uchwale (także takiej, która ma rangę aktu prawa miejscowego - § 143) zamieszcza się wyłącznie sprawy z zakresu przekazanego w przepisie upoważniającym, natomiast kwestia ustalenia kosztu wynajmu powierzchni handlowej targowiska przez rolników jest materią należącą do zakresu pojęciowego tzw. zasady swobody umów, wyrażonej w art. 3531 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145), w związku z czym powinna być regulowana w umowie zawieranej bądź z organem wykonawczym gminy, bądź też z innym podmiotem uprawnionym do zarządzania targowiskiem. Ponadto zgodnie z 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.) gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. W związku z powyższym Rada Miejska, zdaniem organu nadzoru, wykroczyła poza zakres przyznanego jej przez ustawodawcę upoważnienia do uregulowania zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Organ nie miał kompetencji do wprowadzenia regulacji przekraczających zakres delegacji ustawowej do stanowienia prawa miejscowego w sprawach podatków i opłat lokalnych.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy orzekło jak w sentencji.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Daniel Jurewicz